

Гельцля стінна карта Австро-Угорщини для шкіл народних, уложив А. Е. Зайберт, переложив Омелян Попович.

Поява сеї карти -- факт будь що будь відрадний, а остільки характеристичний, що й тут буковинське шкільництво, яке пробуває „під гнетом германізму“, випередило шкільництво галицьке, яке живе під „опікою братнього польського народу“. Виконана мапа зі зверхнього боку вповні гарно (можна-б піднести хиба брак пропорції в більших і менших написях міст). Але, шан. перекладчику, випадало-б дещо більше приладити її до потреб руських шкіл. Так в руських краях Австрії треба було, на мій погляд, дати більше назв місць, і дібрати їх більше відповідно до їх значіння в руськім житю. Вже скорше можна-б було дарувати Заліщики або Бережани, але прикро не бачити на руській мапі старих княжих городів Теремовлі або Холма, або таких визначних в історичнім житю місць як Мукачів. Ціле карпатське підгірє голе, а тим часом тут лежать такі звісні кождому Русинови місця як Косів, Жабе, Синевідсько й т. и. В означенню чужосторонних міст укладчик часами непотрібно брав польські або чеські назви, поза чеськими або польськими школами нікому непотрібні, нпр. Гори Крушцеві для Erzgebirge, Бретіслава для Прешбурґа (імя Прешбурґ попри те малими літерами); Моґунція для Майнца, Вормация для Вормса, Шафуза для Шафгаузену, Кобленція для Кобленца, Монахія для Мінхена (Монахова) і т. и. Бажано-б було бачити сі хиби усуненими при дальших накладах мапи.

М. Грушевський.

Чтенія въ Историческомъ Обществѣ Нестора Лѣтописца, Книга шестнадцатая, выпуски I—IV, Київ, 1902.

Перші три випуски XVI книги складають Гоголівський ювілейний Збірник, обговорений вже в Записках (т. LVII—LVII, Наукова хроніка). З IV вип. також були обговорені: Н. Дашкевича — Рыцарство на Руси (т. II) і М. Ясинскаго — Счисленіє суточного времени въ Западной Россіи и въ Польшѣ въ XVI—XVII вв. (т. LVII). Інші статі та замітки, що належать до обсягу українознавства, будуть такі: А. Лазаревський — Гетманські універсали про Київську міську господарку (1677—1719) (ст. 73—83 з II відділу), 11 гетьманських універсалів того-ж самого змісту, що й ціла серія видрукованих д. І. Каманиним в „Кіев. Университ. Извѣстіяхъ“ з р. 1892 NN 2 і 8 під загол. „Матеріали по исторіи Кіевской городской общины“.

В. Чаговец: Сьвідоцтво стародавніх людей (ст. 84—101) — посьвідчення старожилів сс. Цолуботки, Півци, Буровка, Вихвастів та Дроздовиця в Чернигівщині що до володіння сими селами вдовою